C/2024/7270

2024.12.5.

Összefoglaló a Bizottság határozata

(2023. május 17.)

egy vállalati összefonódásnak a belső piaccal és az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek nyilvánításáról

(Ügyszám M.10438 – MOL/OMV SLOVENIJA)

(Az értesítés a C(2023) 3183. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(C/2024/7270)

A Bizottság 2023. május 17-én *a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet* ([1]) *és különösen annak 8. cikke (2) bekezdése értelmében határozatot hozott egy összefonódási ügyben. A határozat teljes szövegének betekinthető változata az ügy hiteles nyelvén a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján, az alábbi címen található meg: https://competition-cases.ec.europa.eu/search*

1. A FELEK

(1) A magyarországi székhelyű MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban: MOL, vagy bejelentő fél) a MOL-csoport anyavállalata. A MOL-csoport egy vertikálisan integrált olaj- és gázipari konglomerátum, amelynek fő tevékenységei a következők: i. nyersolaj feltárása, kitermelése és finomítása; ii. finomított olajtermékek forgalmazása nagy- és kiskereskedelmi szinten egyaránt; iii. petrolkémiai termékek gyártása és értékesítése; iv. földgáz feltárása és kitermelése; és v. földgázszállítás Magyarországon. Szlovéniában a MOL-csoport 53 üzemanyagtöltő állomásból álló hálózatot üzemeltet MOL és INA márkanév alatt, továbbá üzemanyagok, bitumen, fűtőolaj, cseppfolyós propán-bután gáz (LPG) és kenőanyagok nagykereskedelmi értékesítésével is foglalkozik. A MOL az INA elnevezésű leányvállalatán keresztül számos kis- és nagykereskedelmi piacon is jelen van Horvátországban, például az üzemanyagok (dízel és benzin), az AdBlue, a fűtőolaj vagy a bitumen értékesítésének piacán.

(2) A szlovéniai székhelyű OMV SLOVENIJA, trgovina z nafto in naftnimi derivati, d.o.o. (a továbbiakban: OMV Slovenija vagy célvállalkozás) 119 üzemanyagtöltő állomást üzemeltet Szlovéniában OMV, OMV Viva, Diskont, Avanti és EuroTruck márkanév alatt, továbbá üzemanyagok, fűtőolaj és bitumen nagykereskedelmi értékesítésével foglalkozik. Az OMV Slovenija közvetlen finomítói benzinértékesítéseket is végez, ez a tevékenysége nem tartozik az ügylet hatályába és továbbra is az OMV-csoportnál marad. Horvátországban az OMV Slovenija nagyon korlátozott tevékenységet folytat az üzemanyagok, a fűtőolaj és a nehéz fűtőolaj nagykereskedelme terén.

2. AZ ÜGYLET

(3) 2022. május 13-án a Bizottság a 139/2004/EK rendelet (a továbbiakban: összefonódás-ellenőrzési rendelet) 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint bejelentést kapott egy tervezett összefonódásról, amelynek értelmében a MOL az OMV csoporttól való részesedésszerzés útján kizárólagos irányítást tervez szerezni az OMV Slovenija felett (a továbbiakban: az ügylet). A MOL és az OMV Slovenija a továbbiakban együttesen felekként kerülnek említésre.

(4) 2022. június 22-én az első piaci vizsgálat eredményei alapján a Bizottság komoly aggályokat vetett fel az ügylet belső piaccal és az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, és az összefonódás-ellenőrzési rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében eljárás megindításáról szóló határozatot (a továbbiakban: a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti határozat) fogadott el. Konkrétan, a Bizottság aggályait fejezte ki az üzemanyagok B2C (fogyasztói) ügyfelek számára történő, nem autópályák menti állomások (vagy a szlovén piac sajátosságaira tekintettel és a továbbiakban: nem DARS-állomások ([2])) általi kiskereskedelmi értékesítés szlovéniai piacával kapcsolatban. Ezenkívül a Bizottság nem tudta kizárni a komoly kétségeket az üzemanyagok B2B (vállalkozások közötti) ügyfelek számára történő kiskereskedelmi értékesítésének, valamint a benzin és a dízel nagykereskedelmi (közvetlen finomítói és nem kiskereskedelmi) értékesítésének szlovéniai piacával kapcsolatban.

([1]) HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

([2]) A Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS) egy állami tulajdonban lévő társaság, amely a szlovéniai autópályák és gyorsforgalmi utak karbantartásával foglalkozik és koncessziót ad üzemanyagtöltőállomás-üzemeltetőknek.

(5) 2022. július 15-én a Bizottság két határozatot fogadott el az összefonódás-ellenőrzési rendelet 11. cikkének (3) bekezdése értelmében, és előírta a felek számára, hogy adják meg a feleknek megküldött különböző bizottsági információkérések tárgyát képező teljes információt. E határozatok felfüggesztették az összefonódás-ellenőrzési rendelet 10. cikkének (3) bekezdésében említett határidőt a 802/2004/EK bizottsági rendelet ([3]) 9. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(6) 2023. március 17-én a bejelentő fél hivatalosan benyújtotta kötelezettségvállalásait és a még hiányzó szükséges információkat, amivel véget ért a határidő felfüggesztése, és 2023. március 20-án a határidő újra indult. A Bizottság ezt követően megkezdte a benyújtott kötelezettségvállalások piaci tesztelését. A piaci teszt eredményei és a kötelezettségvállalások értékelése alapján a Bizottság megállapította, hogy a felülvizsgált kötelezettségvállalások eloszlatják a Bizottság által a tervezett ügylettel kapcsolatban azonosított versenyjogi aggályokat.

3. **ÖSSZEFOGLALÓ**

(7) A Bizottság versenyjogi aggályokat fogalmazott meg a belső piaccal való összeegyeztethetőséget illetően, tekintettel az üzemanyagok B2C (fogyasztói) ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésére.

(8) A piaci teszt eredményei és a kötelezettségvállalások értékelése alapján megállapítható, hogy a kötelezettségvállalások eloszlatják a Bizottság által a tervezett ügylettel kapcsolatban azonosított versenyjogi aggályokat.

(9) Mindezekre tekintettel a Bizottság az összefonódás-ellenőrzési rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében engedélyező határozatra tett javaslatot.

4. **ÉRINTETT TERMÉKPIACOK**

(10) A határozatban a Bizottság megállapította, hogy az ügylet a következő horizontálisan érintett piacokra van hatással:

a) a dízel és a benzin nem kiskereskedelmi értékesítése Szlovéniában;

b) a fűtőolaj nem kiskereskedelmi értékesítése Szlovéniában;

c) a bitumen nagykereskedelmi értékesítése Szlovéniában;

d) az üzemanyag kiskereskedelmi értékesítése Szlovéniában;

e) az AdBlue kiskereskedelmi értékesítése Szlovéniában;

f) a dízel és a benzin nem kiskereskedelmi értékesítése Horvátországban;

g) a fűtőolaj nem kiskereskedelmi értékesítése Horvátországban; és

h) a nehéz fűtőolaj nem kiskereskedelmi értékesítése Horvátországban.

(11) Az ügylet továbbá vertikálisan érintett piacokra is hatással van, amelyek közül a legfontosabbak a következő piacok közötti kapcsolatokat érintik:

a) a dízel és a benzin közvetlen finomítói értékesítése (upstream piacok), valamint a dízel és a benzin nem kiskereskedelmi értékesítése (downstream piacok) Szlovéniában; és

b) a dízel és a benzin nagykereskedelmi (közvetlen finomítói és nem kiskereskedelmi) értékesítése (upstream piacok), valamint a dízel és benzin kiskereskedelmi értékesítése (downstream piacok) Szlovéniában.

5. **A VERSENY ÉRTÉKELÉSE**

(12) Ez a szakasz azokra a piacokra összpontosít, amelyek esetében a Bizottság úgy véli, hogy az ügylet jelentősen akadályozhatja a tényleges versenyt, vagyis az üzemanyagok B2C-ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésének szlovéniai piacán.

([3]) A Bizottság 802/2004/EK rendelete (2004. április 7.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 133., 2004.4.30., 1. o.).

5.1.1. *Horizontális, nem koordinatív hatások az üzemanyagok B2C-ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésének szlovéniai piacán*

(13) Az eredetileg bejelentett ügylet a tényleges verseny jelentős akadályozásához vezethet az üzemanyagok B2C-ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésének piacán, a következő okok miatt:

a) a felek együttes piaci részesedése nemzeti szinten (volumen szerint [40–50 %]-os) lesz, továbbá helyi szinten 85 problémás vonzáskörzet van, ahol i. a felek közös piaci részesedése [40–50 %]-nál magasabb lenne, és ii. a felek közös piaci részesedése az ügylet után több mint 5 százalékponttal növekedne,

b) a felek közeli versenytársak Szlovéniában, és a Petrol az egyetlen olyan szereplő, amely ugyanilyen közeli versenytárs; mindenekelőtt a felek hálózatai jelentős mértékben átfedik egymást, hasonló szolgáltatásokat nyújtanak, és a piacon jól ismert márkanév alatt működnek,

c) az ügylet jelentős versenyerőt szűntetne meg a piacon; a MOL egy dinamikus szereplő, amely új termékeket és szolgáltatásokat kínál; az elmúlt években valamennyi állomását felújította; organikus és inorganikus növekedés révén jelentősen bővítette hálózatát; és nagymértékben növelte márkája ismertségét,

d) a Petrol, amely továbbra is a legfontosabb szereplő lesz, valószínűleg profitálna az új vállalkozás általi áremelésekből, és ezért az ügylet nélküli helyzethez képest kevésbé lenne ösztönözve arra, hogy versenyezzen; a fennmaradó kisebb szereplők nem fejtenek ki érdemi versenykényszert,

e) a piacra lépésnek és a terjeszkedésnek jelentős akadályai vannak, és a B2C-ügyfelek árelfogadók, kiegyenlítő erővel nem rendelkeznek.

5.1.2. *Horizontális, koordinatív hatások az üzemanyagok B2C-ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésének szlovéniai piacán*

(14) A Bizottság úgy véli, hogy az ügylet horizontális, koordinatív hatásokat válthat ki az üzemanyagok B2C-ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésének szlovéniai piacán.

(15) A koordinációra való képességet illetően, az EGT-ben lefolytatott számos korábbi és folyamatban lévő vizsgálat arra enged következtetni, hogy az üzemanyagok kiskereskedelmi értékesítésének piaca – főként az üzemanyagtermékek homogén jellege és a piac átláthatósága miatt – jobban kedvez a koordinációnak. Ezek a piaci jellemzők a szlovéniai piacra is jellemzőek, amely ráadásul különösen koncentrált is. Szlovéniában a keresleti és kínálati szintek az idők során viszonylag stabilak voltak, és a piac rendkívül átlátható, mivel az árakat közzéteszik a „Goriva” elnevezésű kormányzati weboldalon, és szinte valós időben ismertté válnak valamennyi piaci szereplő számára.

(16) A koordináció tartósságát illetően a piac nagy fokú átláthatósága miatt könnyebben nyomon követhetők a koordinációból eredő, mesterségesen magas áraktól való áreltérések. Ugyanezen okokból könnyen észlelhető a lehetséges koordinációból eredő árszínvonaltól való eltérés, és ellenlépésekre azonnal sor kerülhet.

(17) A harmadik felek reakcióit illetően a tényleges és a potenciális versenytársak nem lennének képesek veszélyeztetni semmilyen koordinációs stratégiát, mivel nem rendelkeznek érdemi piaci jelenléttel és a belépési korlátok magasak.

(18) Végezetül, az ügylet hatással lenne az új vállalkozás koordinációra való ösztönzöttségére, mert a piac még koncentráltabbá válna. Az a tény, hogy a piac jelentős szereplőinek száma háromról kettőre csökkenne, megkönnyítené a verseny nyomon követését. Emellett a MOL versenyélénkítésre való ösztönzöttsége valószínűleg gyengülne az ügylet után, mivel a MOL sokkal nagyobb méretűvé válna. Emellett az új vállalkozás és a Petrol nemzeti szintű piaci részesedése jóval szimmetrikusabbá válna, ami a koordinációt valószerűbbé és sikeresebbé tenné.

6. **KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK**

(19) Annak érdekében, hogy az ügyletet a belső piaccal összeegyeztethetővé tegye, a MOL vállalta, hogy a Shell Adria d. o. o. (a továbbiakban: a vevő) részére elidegeníti a jelenleg a felek üzemanyagtöltő állomáshálózatának részeként működő, 39 szlovéniai töltőállomásból (20 MOL állomás és 19 OMV állomás) álló országos kiskereskedelmi hálózatot (a továbbiakban: elidegenítendő üzletág, vagy kötelezettségvállalások).

(20) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a felek által benyújtott kötelezettségvállalásokat figyelembe véve a bejelentett összefonódás egyoldalú, nem koordinatív vagy koordinatív hatások következtében nem vezet a tényleges verseny jelentős akadályozásához az üzemanyagok B2C-ügyfelek számára történő, nem DARS-állomások általi kiskereskedelmi értékesítésének piacán.

(21) A nem koordinatív hatásokat illetően a kötelezettségvállalások biztosítják, hogy a Bizottság által azonosított 85 problémás terület közül egyikben sem teljesül együttesen a következő két feltétel: i. a felek részesedése meghaladja a 40 %-ot, és ii. a felek közös részesedése az ügylet után több mint 5 százalékponttal nő. Ezenkívül a vállalkozások Szlovénia nemzeti piacán jelentős harmadik szereplőt hoznak létre, amely erős versenytényezőként fog működni, és képes lesz versenynyomást gyakorolni az új vállalkozásra: a vevő átveszi a MOL harmadik versenytényezőként betöltött piaci szerepét.

(22) A koordinatív hatásokat illetően a koordináció kockázata az ügylet után sem fog növekedni: a MOL ügylet előtti szerepéhez hasonlóan a vevő olyan külső versenytényezőként fog működni, amely képes gyengíteni a Petrol és a MOL közötti esetleges koordinációt.

(23) A MOL által benyújtott kötelezettségvállalások piaci tesztjének eredményei pozitívak voltak, és megerősítették, hogy i. a javasolt korrekciós intézkedés alkalmas a Bizottság által azonosított versenyjogi aggályok eloszlatására, ii. az elidegenítendő üzletággal a vevő érdemi szereplővé válna, iii. az elidegenítendő üzletág életképes, és iv. a korrekciós csomagban szereplő eszközök a hatályukat tekintve megfelelőek.

7. **KÖVETKEZTETÉS**

(24) A fent említett okoknál fogva a határozat megállapítja, hogy – a tett kötelezettségvállalások maradéktalan teljesülése esetén – a tervezett összefonódás nem fogja akadályozni jelentős mértékben a tényleges versenyt a belső piacon vagy annak jelentős részén.

(25) Következésképpen az összefonódást – az összefonódás-ellenőrzési rendelet 2. cikkének (2) bekezdésével, valamint 8. cikkének (2) bekezdésével, továbbá az EGT-megállapodás 57. cikkével összhangban – a belső piaccal és az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani.